

UDENRIGSMINISTERIET

Miljø- og Planlægningsudvalget (2.
samling) MPU alm. del - Bilag 347
Offentligt

Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg,
Christiansborg,

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Tlf. +45 33 92 00 00
Fax. +45 32 54 05 33
Telex 31292 ETR DK
Telegram adr. Etrangeres
Girokonto 3 00 18 06

MODTAGET

- 5 JULI 2005

Den Centrale Indlevering

Bilag	Journalnummer	Kontor
1x5	46.C.10.a	NFG

Hoslagt fremsendes i fem eksemplarer kopi af instruksen til Danmarks delegation ved det 57. årsmøde i Den Internationale Hvalfangstkommission, Korea, juni 2005.

Det bemærkes, at instruksen er ændret på et punkt, nemlig videnskabelig hvalfangst, hvor Danmark har stemt imod den japanske videnskabelige fangst ved Antarktis.

Udenrigsministeriet, den 4. maj 2005

Instruktion til den danske delegation på IWC's 57. årsmøde i Lillsan, juni 2005

IWC, der er opbygget som en global vildtforvaltningsorganisation, har i flere år været skueplads for et opgør om betingelserne for genoptagelse af kommerciel hvalfangst - et opgør, der også har en stærkt ideologisk karakter. På den ene fløj står en række tidligere hvalfangstlande, som går ind for bæredygtig hvalfangst og på den anden fløj står en række lande - støttet af indflydelsesrige NGO'er - som er imod genoptagelsen af kommerciel fangst.

Nogle af sidstnævnte lande (Australien, New Zealand, Italien, Østrig og USA) har åbent vedkendt sig at være imod kommerciel hvalfangst, også når det kan ske på et bæredygtigt grundlag. Andre (bl. a. Storbritannien, Brasilien og Tyskland) kræver stadig nye tilføjelser til den liste over betingelser, der skal opfyldes før IWC kan beslutte en genoptagelse af bæredygtig kommerciel hvalfangst.

Danmark støtter princippet om bæredygtig udnyttelse og frygter, at en fortsat underminering af dette princip efterhånden vil kunne ødelægge også Færøernes og Grønlands muligheder for at drive hvalfangst.

En række diskussioner i IWC må ses i lyset af ovenstående modsætningsforhold.

Som det fremgår af foranstående betragtninger er der blandt IWC's medlemslande fundamentalt forskellige holdninger til en genoptagelse af en bæredygtig kommerciel hvalfangst med udgangspunkt i den af IWC i 1992 principgodkendte forvaltningsmodel (RMP) for en sådan aktivitet. På denne baggrund formulerede det daværende irske formandskab i efteråret 1997 et forslag til en "pakkeløsning", der implementerer RMP (ledsaget af nye regler for inspektion og kontrol) under forudsætning af, at der samtidig vedtages visse supplerende begrænsninger relateret til følgende temaer:

Begrænsning af fangsten til "coastal areas" – d.v.s. (som et minimum) fravær af fangst i internationalt farvand udenfor 200 sømil (EEZ).

Fravær af international handel med (spiselige) hvalprodukter – dog uden præjudice for oprindelige folkeslags salg af husflidsprodukter samt,

Reduktion/udfasning af videnskabelig hvalfangst.

Forhandlingerne i IWC om implementering af RMS har dog efterhånden "outdated" disse ideer i væsentlig grad.

Rigets fælles holdninger til disse emner fremgår af formuleringerne i nedenstående instruks herunder:

At Danmark vil kunne støtte etablering af sanctuaries såfremt:

Sådanne understøtter IWC-konventionens formål (at bevare og forvalte hvaler)

Er baseret på et videnskabeligt grundlag samt

Endvidere i det pågældende område forudsætter fravær eller regulering af anden menneskelig aktivitet, der vil kunne påvirke hvalerne og/eller deres habitater negativt.

Danmarks støtte forudsætter desuden samtykke fra de pågældende kyststater, således at et sanctuary kun bør omfatte områder indenfor disses fiskeriterritorium, hvis den pågældende kyststat er enig.

At Danmark er imod at tildele IWC kompetence på handelsområdet (hensynet til CITES, WTO samt EU),

At Danmark som udgangspunkt finder, at al handel med lovligt tilvejebragte produkter må være lovligt samt endelig.

At retlig regulering af videnskabelig fangst ikke er mulig ud fra den nuværende hvalfangstkonventions art. VIII.

Danmark bør under drøftelserne af en mulig kompromistekst i videst mulig omfang arbejde for førnævnte synspunkter.

Uanset disse betragtninger indstilles, at Danmark i givet fald vil kunne tilslutte sig en eventuel kompromistekst såfremt en sådan tekst(er) vil kunne accepteres enten ved konsensus eller med en meget bred tilslutning inklusive hvalfangstlandene. Sidstnævnte betragtning tager højde for den realitet, at (ca. 4) engelsktalende lande har tilkendegivet, at de – definitivt eller sandsynligvis – vil afvise at deltage i nogen former for kompromis.

Ikke mindst af hensyn til de nordatlantiske rigsdele samt IWC's funktionsduelighed vil Danmark dog ikke kunne tiltræde at give IWC kompetence til at forvalte småhvaler (en ide, der dog næppe vil komme på tale) ligesom Danmark af folkeretlige grunde ikke vil kunne tilslutte sig beslutningsforslag, der ændrer 1946 – konventionens bestemmelser.

IWC's kompetence til at forvalte småhvaler

Indledningsvis skal bemærkes, at der i Rigsfællesskabet er - og længe har været - forskellige holdninger hertil.

Riget har gennem en lang årrække indtaget den fælles kompromisholdning om IWC's forhold til småhvaler, at man har sagt ja til videnskabeligt samarbejde, men nej til forvaltning.

Grønland og Færøerne mener i fællesskab, at IWC reelt overhovedet ikke skal befatte sig med småhvaler - end ikke samarbejde videnskabeligt herom. Den specifikke begrundelse for sidstnævnte holdning er, at IWC efter de to landsstyrrers opfattelse misbruger det videnskabelige samarbejde til usaglige angreb på især den færøske, men også den grønlandske fangst af småhvaler. Mere generelt er det holdningen, at det aldrig har været den oprindelige mening med IWC at IWC skulle forvalte andet end store hvaler samt, at forvaltningen af småhvalerne i de færøske og grønlandske farvande er hjemmestyreanliggender. Desuden er de grønlandske og færøske småhvaler alle omfattet af regionale organisationer, enten NAMMCO eller den grønlandsk/canadiske fælles kommission om hvidhvaler og narhvaler.

Skov- og Naturstyrelsen mener på sin side, at man ikke alene bør samarbejde videnskabeligt i IWC om småhvaler men også, at et vist forvaltningssamarbejde i en række tilfælde kan være nyttigt dog således, at Riget skal tage særlige hensyn til Færøerne og Grønland. Efter styrelsens opfattelse er der intet modstridende i at have såvel et regionalt som et globalt forskningssamarbejde om småhvaler - tværtimod kan dette være gensidigt berigende. Det er endvidere styrelsens opfattelse, at i det mindste et vist forvaltningssamarbejde ofte kan være nyttigt - ikke mindst hvis der er tale om småhvalsbestande i tilbagegang og som ikke er omfattet af et regionalt samarbejde.

Nedenstående indstilling afspejler derfor begge holdninger, men vil i sagens natur - og som i tidligere år - ikke være fuldt tilfredsstillende for nogen af de ovennævnte tre parter.

Det indstilles, at Danmark som tidligere ikke modsætter sig en generel debat om hvorledes IWC skal - eller ikke skal - forholde sig til småhvaler uden dermed at præjudicere de forskellige holdninger i medlemsstaterne. Danmark gør opmærksom på, at Danmark ikke deler en opfattelse gående ud på, at IWC har forvaltningskompetence.

Det indstilles endvidere, at Riget under forhandlinger på IWC's årsmøde om småhvalskompetencen forholder sig til problemsstillingen efter nedenstående retningslinier, der ligeledes anvendes ved afstemninger om småhvalsresolutioner:

I afstemninger om småhvalsresolutioner eksempelvis med udgangspunkt i rapporten fra IWC's videnskabelige komite og uden elementer af forvaltningsanbefalinger (kvoter og/eller fangstmetoder) stemmer riget som hovedregel for, såfremt der er tale om en eller flere bestande, der ikke er omfattet af en regional organisations kompetence.

Såfremt en sådan ikke-forvaltningsresolution helt eller delvist berører bestande, der allerede er omfattet af et regionalt samarbejde eller vedrører småhvaler generelt, undlader Danmark at stemme, dog således, at Danmark ikke indtager en mere restriktiv holdning end de(t) mest restriktive af de(t) berørte medlemsland(e). Hvis

hvalfangstkonventions art. VIII.

Danmark bør under drøftelserne af en mulig kompromistekst i videst mulig omfang arbejde for førnævnte synspunkter.

Uanset disse betragtninger indstilles, at Danmark i givet fald vil kunne tilslutte sig en eventuel kompromistekst såfremt en sådan tekst(er) vil kunne accepteres enten ved konsensus eller med en meget bred tilslutning inklusive hvalfangstlandene. Sidstnævnte betragtning tager højde for den realitet, at (ca. 4) engelsktalende lande har tilkendegivet, at de – definitivt eller sandsynligvis – vil afvise at deltage i nogen former for kompromis.

Ikke mindst af hensyn til de nordatlantiske rigsdele samt IWC's funktionsduelighed vil Danmark dog ikke kunne tiltræde at give IWC kompetence til at forvalte småhvaler (en ide, der dog næppe vil komme på tale) ligesom Danmark af folkeretlige grunde ikke vil kunne tilslutte sig beslutningsforslag, der ændrer 1946 – konventionens bestemmelser.

IWC's kompetence til at forvalte småhvaler.

Indledningsvis skal bemærkes, at der i Rigsfællesskabet er - og længe har været - forskellige holdninger hertil.

Riget har gennem en lang årrække indtaget den fælles kompromisholdning om IWC's forhold til småhvaler, at man har sagt ja til videnskabeligt samarbejde, men nej til forvaltning.

Grønland og Færøerne mener i fællesskab, at IWC reelt overhovedet ikke skal befatte sig med småhvaler - end ikke samarbejde videnskabeligt herom. Den specifikke begrundelse for sidstnævnte holdning er, at IWC efter de to landsstyrsers opfattelse misbruger det videnskabelige samarbejde til usaglige angreb på især den færøske, men også den grønlandske fangst af småhvaler. Mere generelt er det holdningen, at det aldrig har været den oprindelige mening med IWC at IWC skulle forvalte andet end store hvaler samt, at forvaltningen af småhvalerne i de færøske og

Dette er som bekendt et arbejde, der endnu ikke er afsluttet. Der til kommer, at IWC's videnskabelige komites mulige anbefalinger eller synspunkter i øvrigt vedrørende dette spørgsmål endnu ikke foreligger og ej heller forventes at ville foreligge før IWC's næste årsmøde.

På denne baggrund indstilles, at det fra dansk side – såfremt væsentlige substansforslag – specielt hvis relateret til Grønland - angående AWMF mod forventning skulle blive fremsat på årsmødet da tilkendegiver, at man finder en substansdrøftelse af dette emne præmaturl, idet en stillingtagen til væsentlige parametre i en forvaltningsmodel, som vil få afgørende betydning for en af rigsdelenene, først må vurderes og drøftes nærmere af Rigsfællesskabet.

Det indstilles i øvrigt, at Danmark i en debat som hidtil tager sit udgangspunkt i vores generelt positive holdning til oprindelige folkeslag

Dagsordenens pkt. 6: RMS: Kommerciel fangst og forvaltningsprocedurer m.v. (samt forskning i tilknytning hertil)

IWC's årsmøde i 1992 vedtog med bredt flertal, inklusive Danmarks stemme, en resolution, der dels principgodkendte det af IWC's videnskabelige komite udarbejdede forslag til en revideret forvaltningsprocedure (RMP), og dels bestemte, at denne procedure ikke kan gøres operativ, før der er aftalt nye retningslinier for blandt andet inspektion og kontrol (RMS).

Der er i rigsfællesskabet enighed om, at arbejdet med at afklare disse spørgsmål bør ske så hurtigt som muligt.

IWC vedtog endvidere (i 1994) enstemmigt en resolution (1994-5) om færdiggørelse af RMS, og der blev i tilknytning hertil truffet beslutning om at afholde et intersessionelt møde af en uges varighed i Norge i januar 1995 specielt med henblik på at udarbejde et forslag til nye regler for inspektion og kontrol. Rigets forslag til sådanne regler (hvad angår kommerciel kystfangst) fremgår af instruksens annek 1.

Det er generelt Rigets opfattelse, at man ved substansen i IWC-resolution 1994-5 har dækket sig tilfredsstillende ind hvad angår de emner, der er relevante for at gøre det planlagte forvaltningssystem for kommerciel fangst operativt, og at arbejdet bør kunne afsluttes snarest - i det mindste hvad angår den traditionelle, begrænsede kystfangst.

På årsmødet i Dublin (i 1995) drøftedes blandt andet en resolution (1995-7) om surveys med det formål at tilvejebringe bestandsvurderinger til brug for implementeringen af RMS. Fra dansk side anførte man visse betænkeligheder dels af proceduremæssig karakter visse betænkeligheder i retning af en mulig træning af RMS-debatten i IWC.

I de efterfølgende fem år drøftedes i en arbejdsgruppe under IWC (den såkaldte RMS - arbejdsgruppe) tekstforslag til nye kapitler i IWC's schedule med henblik på implementering af et nyt forvaltningssystem (RMS). Denne arbejdsprocedure blev reelt afsluttet med et tredages særmøde i Monaco i februar 2001. Det måtte konstateres, at der var opnået enighed om visse detaljer, men at processen samtidig havde genereret et næste lige så stort antal nye forslag om hvilke det ikke var enighed.

På årsmødet i London 2001 blev det derfor besluttet et nedsætte en såkaldt "drafting-group" bestående af tre medlemslande fra hver "lejr" plus to "neutrale" - Sverige og Danmark. Danmark blev udpeget som formand. Denne gruppe mødtes i perioden oktober 2001 - marts 2002 to gange fire dage i henholdsvis Cambridge og Auckland. Man valgte en anden arbejdsform og der blev opnået væsentlige fremskridt. Det blev på årsmødet i 2002 besluttet at fortsætte forhandlingerne på et særligt "Commissioners Meeting" i Cambridge i oktober 2002. Dette møde resulterede ikke i væsentlige fremskridt - måske fordi mødet efter årsmødet i 2002 var blevet udvidet med et forudgående en-dags særmøde i Plenum med emnerne Islands medlemskab samt ASW-kvoter til Alaska; begge to tunge stridsemner i IWC ikke mindst på årsmødet i 2002.

På IWC's årsmøde i Berlin i 2003 drøftedes dels i et kommissærmøde og dels i Plenum hvorvidt og i givet fald på hvilken måde RMS-processen kunne videreføres. Der blev tilslutning til, at formanden kunne sammensætte en mindre (repræsentativ) gruppe af lande til at drøfte dette.

Denne gruppe blev sammensat af USA, Japan, Danmark, Island, Holland, Sverige og Spanien. Irland var også inviteret, men måtte takke nej grundet arbejdspress i forbindelse med det irske EU-formandskab. Denne gruppe holdt to møder i Cambridge i december 2003 samt marts 2004. Der blev under drøftelserne opnået betydelige fremskridt; så gode, at der foreligger en argumenteret skitse til en RMS.

På årsmødet i Sorrento i 2004 blev det besluttet at videreføre arbejdet: nu i den "traditionelle" RMS – arbejdsgruppe og to intersessionelle møder blev afholdt ultimo 2004 samt efter påsken 2005. Visse mere tekniske og specifikke spørgsmål blev belyst, men egentlige politiske fremskridt var det småt med.

På denne baggrund indskrilles, at Danmarks grundholdning fortsat er at være imod forslag til at inddrage nye, supplerende emner i debatten om RMS, da dette uundgåeligt vil trenere hele beslutningen yderligere; måske i flere år. Eksempler på mulige ekstra krav udenfor de nu aftalte rammer for RMS kan være analyser af effekten af (globale) klimændringer, garantier mod forekomst af al ulovlig hvalfangst, ændrede eller skærpede regler for (international) handel med hvalprodukter, økologiske ændringer i havmiljøet, (urealistiske) krav til Humane Killing, indseende med ikke-IWC-medlemmers eventuelle hvalfangst samt bredere kulturelt/etiske betragtninger.

Med hensyn til kontrol bemærkes dog specielt, at Danmark anerkender landes ret til at oprette egne DNA-registre med henblik på eksempelvis at verificere handel. Et egentligt IWC DNA-register skønnes ikke påkrævet, idet et sådant system vil blive meget omkostningskrævende og desuden vanskeligt at administrere.

Denne grundholdning skal dog ikke hindre, at Danmark i givet fald vil kunne tilslutte sig et omfattende "forlig" i IWC ad modum "The Chair's proposal for a way forward on the RMS (fra foråret 2004)" om en implementering af RMS; jvf. den i indledningen anførte indstilling vedrørende en samlet løsning.

(hvalforskning)

En forudsætning for at gøre RMP (forvaltningsmodellen, der indgår i RMS) operativ er, at der foreligger en af IWC's videnskabelige komite godkendt bestandsvurdering.

Da Riget ønsker RMS færdiggjort, er det en logisk konsekvens heraf, at Riget også under debatten om den videnskabelige komites rapport og/eller under debatten om IWC's forskningsbevillinger tilkendegiver, at forskning i bestande, der er relevante for RMS processen, gives prioritet.

(den gamle forvaltningsmodel)

Som nævnt er RMS endnu ikke operativ i IWC hvorfor den nye forvaltningsmodel (RMP) endnu ikke er optaget i vedtægterne til afløsning af den tidligere forvaltningsmodel (NMP). Formelt er de gamle regler derfor stadig juridisk gældende omend det nu er flere år siden nogen medlemsstater har påberåbt sig denne - reelt historiske - realitet med det formål at ændre de i vedtægterne anførte klassifikationer og fangstkvoter relateret til bl. a. den gamle forvaltningsmodel.

For det hypotetiske tilfælde, at disse spørgsmål måtte blive rejst i år indstilles (som siden begyndelsen af 90'erne), at Danmark i sådanne tilfælde afholder sig fra at stemme.

Dagsordenens pkt. 7: Whale Killing Methods and Associated Welfare Issues

Idet der her endvidere henvises til de ovenfor anførte synspunkter om IWC's kompetence til (ikke) at forvalte småhvaler, gøres opmærksom på, at arbejdsgruppen om "Humane Killing" i sin tid blev etableret med henblik på at undersøge situationen i den "aboriginale" fangst. Det bemærkes, at IWC i begyndelsen af 80'erne anerkendte, at penthrit-granaten var en human aflivningsform. IWC's definition af Humane Killing er fra 1980, og ingen parter i Riget har foreslået ændringer af denne definition.

På årsmødet i 1990 blev det af IWC-kommissionen vedtaget at tilføje ordene "and other whaling activities" til kommissoriet for arbejdsgruppen "Humane Killing". Der er indres om, at Danmark bad om at få ført til protokols, at tilføjelsen efter vor opfattelse må forstås som "other whaling activities covered by the IWC-Convention".

Det springende punkt er her selvsagt småhvaler (f.eks. grind), ikke mindst fordi dette

dagsordenspunkt ofte har været platform for angreb på blandt andet de fangst/aflivningsmetoder, der anvendes på Færøerne.

Det indstilles, at Danmark som hidtil afviser at forhandle om mulige resolutionsforslag om f.eks. den færøske grindefangst med mindre alle parter i Rigsfællesskabet enes om i en konkret situation (som på årsmødet i Dublin) at afvige fra dette princip.

Specielt ved drøftelser om dette emne rejser der sig ofte en debat om hvilke dokumenter, der vil kunne opnå status som officielle mødedokumenter - en diskussion, der afspejler på den ene side bl. a. Danmarks holdning gående ud på, at kun dokumenter, der endosseres af en medlemsstat som et papir man "står inde for", kan få status som officielle mødedokumenter. Andre medlemsstater mener, at også papirer, der ikke nødvendigvis endosseres af en medlemsstat på den måde, at man står inde for de anførte holdninger samt de faktuelle oplysningers rigtighed, vil kunne "endosseres som grundlag for en debat".

Der er under tidligere drøftelser i Riget opnået enighed om følgende indstilling, der i relevante tilfælde foreslås også at kunne finde anvendelse på løsning af "dokumentstridigheder" i andre arbejdsgrupper o. lign.:

1) Papirer, der ligger udenfor terms of reference, kasseres.

2) Papirer, der ligger inden for terms of reference, men som det afgivende land ikke officielt ønsker at stå inde for, får en slags non paper status (ikke officielt IWC-dokument), og kan diskuteres i arbejdsgruppen/workshoppen.

3) Papirer, der uden begrænsninger endosseres af det afgivende land, kan blive officielle IWC-papirer.

Dokumenter, der først forelægges i en etableret arbejdsgruppe/komite eller i Plenum skal dog altid kunne endosseres af en medlemsstat.

Ved drøftelser om Whale killing methods indstilles (som tidligere), at Danmark arbejder for, at der så vidt muligt også inddrages data fra jagt på landpattedyr, da denne aktivitet er mest umiddelbart sammenlignelig med hvalfangst. Derimod vil en sammenligning med aflivningen af dyr på f. eks. et svineslagteri ikke give samme

parallelitet.

Såfremt temaet begrænses til hvalfangst indstilles, at man i så fald fra dansk side arbejder for, at IWC kun befatter sig med de hvaler, der efter dansk opfattelse er omfattet af IWC's forvaltingskompetence, d.v.s. store hvaler.

Hvis småhvaler alligevel inddrages i diskussionen indstilles, at de nordatlantiske rigsdele positivt vil overveje på passende måde (eksempelvis - men ikke nødvendigvis - bilateralt) at besvare faktuelle spørgsmål samt tilbagevise fejlagtige oplysninger om fangstmetoder anvendt ved småhvalsfangsten på Færøerne/Grønland; selvsagt uden præjudice for Rigets på side 3 ff. anførte generelle restriktive holdning.

Dagsordenens pkt. 8: Fredninger på den sydlige halvkugle m.v.

På IWC's årsmøde i 1994 tilsluttede Danmark sig forslaget om at etablere et stort fredningsområde på den sydlige halvkugle, dog uden tilslutning fra Færøerne. Den danske tilslutning var begrundet i det antarktiske områdes særlige og sårbare karakter. Det blev fra dansk side tilkendegivet ved afstemningen, at Danmark ikke dermed tager afstand fra princippet om bæredygtig udnyttelse af hvaler samt, at den danske ja-stemme ikke præjudicerer en dansk stillingtagen til mulige kommende forslag om yderligere fredningsområder.

Under dette dagsordenspunkt finder man i år dels det i vedtægterne forudsatte tiårige "Review" af the Southern Ocean Sanctuary, og dels en drøftelse af i hvilket omfang de i 2001 vedtagne "guidelines" for sanctuaries har været nyttige for IWC's videnskabelige komite (jf. annek 3 til instruksen).

Vedrørende de genfremsatte to forslag om nye fredningsområder (sydlige Atlanterhav samt sydlige Stillehav) indstilles, at Danmark som tidligere henholder sig til de indledningsvis på side 2 i instruksen anførte kriterier samt til de kriterier, som blev vedtaget ved konsensus i arbejdsgruppen herom under Norges ledelse på årsmødet i London i 2001 (vedlagt i annek 3). Det bemærkes, at Danmark ved alle tidligere afstemninger om førnævnte to fredningsforslag har stemt nej.

Dagsordenens pkt. 9: Small-type whaling

Det er Rigets holdning, at man må afvente en beslutning i IWC om at implementere den i 1992 i princippet godkendte reviderede forvaltningsprocedure (RMP) før der åbnes for en mulig kommerciel hvalfangst i almindelighed (omend denne proces ikke bør trækkes usagligt i langdrag; jvf. ovenfor under pkt. 9 m.v.).

Det må - som tidligere - på den anden side erkendes, at der er lokalsamfund, som har tradition for en begrænset kommerciel fangst, men som er kommet socioøkonomisk i klemme under det nuværende - altomfattende - stop for kommerciel fangst af enhver art.

Der sigtes her til det lidt uklare begreb "small-type whaling" (STW) - ikke som dette engang (og af helt andre grunde blev fastlagt i IWC-vedtægterne (p. 5)) - men som det socioøkonomiske begreb IWC hidtil forgæves har forsøgt at opnå enighed om at definere: en fangstform, der ofte alternativt beskrives som den lille/traditionelle kystfangst eller "håndværksfangst".

Der er i Rigsfællesskabet enighed om, at tiden er inde til at arbejde aktivt for en snarlig vedtagelse i IWC af rimelige løsninger for de forskellige bæredygtige varianter af STW. En løsning på problemet falder i to kategorier; for det første STW, hvor forvaltningsmodellen (RMP) i princippet kan implementeres nu, og for det andet STW, hvor RMP af forskningstekniske grunde endnu ikke kan implementeres (jvf. nærmere under pkt. 9 om RMP/RMS).

a. Small-type Whaling i henhold til RMP/RMS.

Denne kategori omfatter STW gennemført efter kvoter fastlagt i henhold til den principgodkendte forvaltningsmodel RMP, men hvor der endnu ikke (trods mange års drøftelser) er fastsat fangstkvoter af IWC, fordi der endnu ikke i IWC har kunnet opnås enighed om regler for inspektion og kontrol for kommerciel fangst i

almindelighed. Der er enighed om, at det kunne være en god idé at søge STW "løsrevet" fra den generelle debat om inspektion og kontrol for derved at muliggøre en snarlig løsning for den mere overskuelige og begrænsede fangstform STW.

Der er i vedlagte annekts beskrevet en række principper for udformning af inspektions- og kontrolregler samt tildeling af kvoter til Small-Type Whaling, som vil danne udgangspunkt for Danmarks stillingtagen til forslag på dette område.

Det indskrives, at Danmark vil kunne stemme for kvoteforslag for den lille kystfangst såfremt disse kan "rummes" inden for RMP-modellen uanset om RMP/RMS er formelt implementeret eller ej. I det - hypotetiske - tilfælde, hvor et kvoteønske ubestrideligt overstiger "RMP-tallet" (inklusive eksempelvis stedfindende videnskabelig fangst) da stemmer Danmark imod.

Der var forud for årsmødet i 1995 tilslutning til, at den operativt mest hensigtsmæssige måde at fremme vedtagelsen af en rimelig løsning for STW ville være, at Danmark fremsatte et resolutionsforslag i IWC, der i to operative paragraffer indeholdt dels en principgodkendelse af aktiviteten bæredygtig STW, og dels en plan for arbejdets endelige afslutning i IWC.

Drøftelserne på årsmødet i Dublin i 1995 samt reaktionerne fra bl. a. de mest berørte lande har imidlertid medført, at det indskrives, at Riget kan - men ikke skal - fremsætte et resolutionsforslag. Det kan meget vel vise sig mere hensigtsmæssigt enten at stemme for/være medforslagsstiller til et rimeligt forslag fra andre lande eller på anden passende måde at tilkendegive Rigets sympati for snarlige bæredygtige løsninger for STW i IWC.

b. STW hvor RMP endnu ikke kan gøres operativ.

I sådanne tilfælde indskrives, at Danmark vil kunne stemme for op til tre-årige ad-hoc løsninger, der opfylder følgende betingelser:

1. Dokumenteret langvarig tradition, som i det mindste kan føres tilbage til tiden før anden verdenskrig.

2. Den årlige fangst overstiger hverken 1% af den berørte bestand eller den gennemsnitlige fangst i årene 1966-85.

3. Den berørte bestand er af en vis, minimal størrelse (2500) ud fra en bestandsvurdering fra IWC'S videnskabelige komite.

4. Det accepteres, at aktiviteten er kommerciel og, at der handles med produktet med respekt for Washington-konventionens bestemmelser om en sådan handel.

Det indstilles dog samtidigt, at det er en forudsætning for en dansk ja-stemme, at den samlede årlige fangst inklusive en eventuel samtidig videnskabelig hvalfangst på samme bestand skal kunne "rummes" inden for ovennævnte beregningsalternativer.

Såfremt et forslag ikke fuldt ud opfylder alle ovenstående kriterier, vil den danske delegation dog i enighed kunne beslutte at afholde sig fra at stemme.

Såfremt et forslag ikke opfylder nævnte kriterier indstilles, at Danmark stemmer imod medmindre forslaget måtte opfylde nogle andre kriterier for small-type whaling som IWC måtte enes om enten ved et bredt flertal eller ved konsensus. I så fald stemmer Danmark sammen med flertallet.

Dagsordenens pkt. 10: Videnskabelig fangst

Hvad angår videnskabelig hvalfangst skal projektforslag samt forskningsresultater som følge heraf forelægges - citat fra konventionens art VIII, paragraf 3: "...such a body as may be designated by the Commission..." (i praksis den videnskabelige komité)". Selve beslutningen om at gennemføre videnskabelig hvalfangst er derimod et suverænt nationalt anliggende i henhold til konventionens VIII, paragraf 1 - citat: "...the killing, taking and treating of whales in accordance with this Article shall be exempt from the operation of this Convention".

Dertil kommer, at forslag af denne art sædvanligvis er særdeles fagligt komplicerede, hvorfor det som regel er meget vanskeligt at vurdere sådanne forslag specielt på kort tid og hvis man ikke har egne omfattende erfaringer med en sådan forskning.

På denne baggrund indstilles, at Rigets biologer i det omfang, det måtte være fagligt muligt, vil kunne bidrage til drøftelser i IWC's videnskabelige komité om forslag til videnskabelig fangst.

Da IWC-kommissionen imidlertid ikke har nogen retlig kompetence til at bestemme hvorvidt en sådan aktivitet skal iværksættes indstilles endvidere, at Riget i tilfælde af f. eks. resolutionsforslag i plenum tilkendegiver, at man af traktatmæssige/retlige grunde ikke deltager i (is not participating in) en mulig afstemning om sådanne resolutionsforslag.

Dagsordenens pkt. 11: Miljøspørgsmål/Helse

Dette er nyt som et selvstændigt dagsordenspunkt, men temaet har i de senere spillet en stadig voksende rolle på IWC's årsmøder, blandt andet under dagsordenspunkterne videnskabelig forskning samt oprindelige folkeslags hvalfangst.

De seneste år er temaet udvidet med begrebet helse. Det kan naturligvis anføres, at dette dagsordenspunkt ikke umiddelbart har noget at gøre med IWC's klassiske hovedformål, nemlig hvalforvaltning, men på den anden side kan punktet også anvendes som platform for en kritik af udledning af miljøgifte i havet samt påpegning af ernæringsfysiologiske fordele ved konsum af hvalkød.

I tilknytning hertil har der også på dette område udviklet sig en stigende tendens til fremsættelse af resolutionsforslag (jævnfør bemærkningerne nedenfor til dagsordens pkt. 17 m. fl.).

Hvad angår "miljøresolutioner" har der under tidligere forhandlinger på embedsmandsplan været drøftet vedlagte forslag (anneks 2) til afstemningsmønster, hvilket der generelt var tilslutning til med den tilføjelse ad punkt 2.5. vedrørende småhvaler, at Danmark i sådanne tilfælde henviser til at undersøge, hvorvidt

oplysningerne ikke allerede findes i eksempelvis regionale (småhvals)organisationer – også for at undgå forskningsmæssigt dobbeltarbejde samt, at Riget er imod småhvalsforskning i IWC med henblik på forvaltningsforslag til IWC's medlemmer.

Det indstilles, at ovenstående afstemningsmønster følges på IWC's kommende årsmøde.

Dagsordenens pkt. 12: Hvalturisme (Whalewarching)

Dette er et forholdsvist nyt punkt på IWC's dagsorden. Danmark har ikke indvendinger mod dette dagsordenspunkt som sådan, men hvis der på det kommende årsmøde i IWC eksempelvis fremsættes resolutionsforslag indeholdende formuleringer, der deklasserer eller afviser bæredygtig udnyttelse af hvaler i gængs forstand til fordel for hvalturisme indstilles (som hidtil), at Danmark stemmer imod resolutionsforslaget.

Dagsordenens pkt. 15: Conservation Committee

Indledningsvis bemærkes, at Danmark traditionelt ikke modsætter sig, at et dagsordenspunkt relateret til hvaler og hvalfangst kan diskuteres – også i tilfælde, hvor Riget måtte være skeptisk eller negativ (f. eks. IWC's (manglende) kompetence til at forvalte småhvaler; jf. ovenfor).

Conservation Committee blev etableret på IWC's årsmøde i Berlin 2003 med 25 stemmer for og 20 imod. Danmark stemte imod. Danmark tilkendegav blandt andet, at uanset, at bevaring af hvalbestande er en del-målsætning for IWC i henhold til konvention, så var forslaget om at etablere en sådan komite netop nu og alene med formålet "conservation" et u hensigtsmæssigt signal af sende mens forhandlingerne om et nyt forvaltningsystem er i en følsom og afgørende fase. På sigt vil IWC selvsagt (forhåbentligt) skulle befatte sig med en forvaltningsmæssig fornuftig blanding af bevaring og bæredygtig udnyttelse og da vil dele af ideerne bag denne komite kunne finde en naturlig rolle – eksempelvis gennem

"revitaliseringen" af IWC's såkaldte "Technical Committee". Mere specifikt gav Danmark især udtryk for skepsis hvad angår den foreslåede befattning i IWC med småhvaler, de juridisk odiøse og fejlagtige betragtninger om videnskabelig hvalfangst samt mulige kompetenceproblemer relateret til den foreslåede trust-fund helt eller delvist baseret på ekstern finansiering.

Der må på nuværende tidspunkt forudses, at komiteens møde i år primært vil tjene organisatoriske formål; næppe særligt mange substansforslag -- som ikke alligevel vil fremkomme i plenum under andre dagsordenspunkter.

Det indstilles, at Danmark under de forventede kommende drøftelser af dette dagsordenspunkt på IWC's årsmøde tager udgangspunkt i ovennævnte betænkeligheder -- samt i relevant omfang selvsagt også instruksens holdninger i øvrigt.

Dagsordenens punkt 16: Ikke-medlemmers hvalfangst (beredskab)

Der har tidligere været rejst spørgsmål om/fremsat resolutionsforslag mod ikke-medlemmers hvalfangst. I de senere år har denne aktivitet primært været rettet mod oprindelige folkeslags begrænsede fangst af store hvaler i Canada.

Danmark har utvetydigt sympati for (blandt andet) oprindelige folks hvalfangst hvis denne er bæredygtig, men er også af den opfattelse, at fangst af store hvaler bør behandles i IWC's regi.

Det er på den anden side endvidere opfattelsen, at der kan sættes et juridisk spørgsmålstejn ved IWC's ret til at vedtage resolutioner rettet mod ikke-medlemmers fangst af store hvaler (IWC-konventionens art. VI). Afhængig af de konkrete formuleringer kan det endvidere frygtes, at sådanne resolutioner kan have en negativ virkning hvad angår ønsket om at komme i dialog med de(t) berørte land(e).

Disse konfliktende hensyn har ofte - men ikke nødvendigvis - medført, at Danmark

har afholdt sig fra at stemme i sådanne tilfælde med en passende stemmeforklaring.

Det indskrilles, at Danmarks stillingtagen fortsat tager sit udgangspunkt i ovennævnte betragtninger samt, at Danmark arbejder for, at sådanne mulige resolutionsforslag eller lignende i givet fald søges formuleret i generelle vendinger således, at konkrete enkeltstater eller befolkningsgrupper ikke nævnes ved navn.

Dagsordenens pkt. 17: Infractions

Temaet handel har gennem de senere år været rejst blandt andet under dette dagsordenspunkt af især USA. Efter dansk opfattelse er handelspolitik i almindelighed et fremmedelement i IWC; sådanne spørgsmål varetages allerede af andre internationale organisationer såsom CITES, EU og WTO. Det danske synspunkt deles af visse andre lande, herunder nogle EU-lande samt Schweiz. Danmarks generelle holdning til emnet i en IWC-sammenhæng fremgår blandt andet af instruksens side 2.

I denne forbindelse har der i IWC udviklet sig en tradition for, at der på årsmøderne fremsættes resolutionsforslag, der i større eller mindre grad anerkender en form for IWC-kompetence på dette område samt endvidere ofte inddrager CITES (handelsorganisation til kontrol af handel med truede arter af dyr og planter).

Danmark anerkender som før nævnt, at CITES, EU og WTO – men ikke at IWC – har handelskompetence. Med det formål at tilkendegive Rigets principielle afstandtagen til specielt CITES-resolutioner i IWC indstilles, at Danmark sædvanligvis stemmer imod sådanne resolutioner ud fra ovenstående retlige betragtninger – medmindre en enig delegation i særlige tilfælde enes om en anden holdning – eksempelvis såfremt en EU-koordination om udenrigshandel resulterer i en kompromisaftale om et samlet "EU-abstain". Hvis der ikke gennemføres en afstemning, giver Danmark under debatten på passende måde udtryk for nævnte retlige betænkeligheder.

I harmoni med vores indledende betragtninger om småhvaler stemmer Danmark dog imod resolutioner, der foreslår bestemte regler for handel med produkter fra

småhvaler, medmindre delegationen af særlige grunde enes om en anden meningstilkendegivelse.

Dagsordenens pkt 18.2 Legal Advice

Dette er et forholdsvist nyt dagsordenspunkt, som blev drøftet på hollandsk initiativ i margenen af særmødet i Cambridge i oktober 2002. Baggrunden herfor er primært de meget lange drøftelser samt meget "tætte" afstemninger i 2001 og 2002 om Islands genindtræden i IWC med en reservation overfor Schedule art. 10 (e) (det midleridige moratorium).

Der er delte meninger i IWC om behovet for (ekstern) juridisk rådgivning. Der er dog gode argumenter både for og imod. Det politiske ansvar i IWC for at træffe beslutninger bør ikke forflygtiges, men det kan også være nyttigt i påkommende tilfælde at indhente juridiske redegørelser for "sædvanlig international retlig praksis" samt mere overordnede folkeretlige vurderinger.

Det indskrilles, at Danmark fordomsfrit deltager i drøftelser om dette emne.

Dagsordenens punkter 3, 18 (delvist) samt 21 og 22: Administrative spørgsmål, intersessionelle møder, afstemningsregler, procedureændringer samt NGO-observatører (delvist beredskab).

a. afstemningsregler.

Blandt andre Japan arbejder for, at der gives mulighed for hemmelige afstemninger. Baggrunden er (bl.a.), at en medlemsstat for nogle år siden blev udsat for turistbojkot grundet sin stemmeafgivelse i IWC.

Der er i IWC enighed om, at denne episode selvsagt var uacceptabel, men ud fra ønsket om åbenhed i IWC afviste et bredt flertal i IWC, herunder Danmark, at støtte det japanske forslag.

Denne holdning indskrilles fastholdt i år.

b. omprioriteringer/nye fonde o. lign.

New Zealand foreslog eksempelvis under Finans- og Administrationskomiteens møde i 1998, at en betydelig del af IWC's finansielle reserver (200.000 £; senere reduceret til det halve) skulle overføres til en særlig fond. Under drøftelserne af dette forslag – samt senere drøftelser om andre forslag til væsentlige omprioriteringer af IWC budgetter - har Danmark tilkendegivet:

at man principielt er tilhænger også af miljøforskning, men
 at man foretrækker at prioritere på grundlag af en af IWC's videnskabelige komite udarbejdet liste med forslag til forskningsprojekter samt,
 at man ikke på forhånd må gøre det økonomisk vanskeligt også at gennemføre den nødvendige forskning med henblik på en implementering af RMS og,
 at det er væsentligt at opretholde et rimeligt forskningsniveau med henblik på at vurdere de biologiske konsekvenser/bestandsudviklinger som følge af Antarktiskredningen i 1994 samt endelig,
 at der også er et dokumenteret behov for – aftalt - IWC-støtte til en bestandsvurdering af de for Grønland relevante bestande af bardehvaler.

Det indstilles, at Danmark fortsat arbejder for disse synspunkter.

c. observatører.

På årsmødet i 1999 besluttede IWC efter flere års debat, at alle akkrediterede observatører automatisk også har adgang til de forskellige arbejdsgrupper og komiteer bortset fra finanser og administration samt lukkede kommissær-møder. Der forventes derfor ingen drøftelse herom på dette årsmøde.

Der blev på IWC's årsmøde i Oman vedtaget en resolution (1998-12) om at overveje retningslinier for en mulig udelukkelse af NGO'er, der måtte involvere sig i "upassende" aktioner rettet mod en medlemsstat, hvis holdning man ikke bryder sig om. Danmark var enig i det meste af resolutionsteksten – dog ikke den sidste passus gående ud på også at sanktionere en NGO, såfremt en boykotkampagne har medført økonomiske tab for et IWC-medlem. Danmarks holdning var begrundet i, at privates lovlige aktiviteter må man affinde sig med; også hvis de er ubehagelige.

Det indstilles, at Danmark fastholder sin holdning fra de seneste årsmøder.

Da der er et grænseområde mellem hvad man på den ene side kan kalde "almindelig privat økonomisk boykot" og på den anden side systematiske økonomiske operationer, der let kan belaste specielt et lille samfund yderst alvorligt, er der som anneks 4 vedlagt en skitse til retningslinier for hvad en eventuel resolution kan tillade sig – og ikke tillade sig – at indeholde af formuleringer. Et eksempel på problemstillingen er en situation, hvor en række NGO'er opfordrer private til at undlade at besøge et givet samfund (og derved ikke efterspørge hotelværelser (acceptabelt)) kontra den mere alvorlige organiserede aktivitet bestående i en organiseret reservation af x – tusind hotelværelser i højsæsonen efterfulgt af en kollektiv masseaflysning med dags varsel, hvorved det pågældende samfund i praksis reelt samtidigt også afskæres fra at modtage turister, der ikke måtte have fundet det nødvendigt at undlade at besøge det pågældende samfund.

Der er i år genfremsat to ændringsforslag (dagsordenspunkt 18.2).

Japan foreslår, at procedurereglerne F.1 + G.1 ændres derhen, at både IWC's formand og IWC's næstformand (M/K!) kan vælges blandt en bredere kreds end Commissioners. (Der kan sagtens udpeges et antal Alternate Commissioners af hver medlemsstat). Forslaget blev trukket tilbage både i 2002 og i 2003 grundet blandt andet Rigets synspunkt nemlig, at forslaget meget vel kan være i konflikt med Konventionens art. III, paragraf 1 + 2.

Dagsordenens pkt 19 - 20: Kontingentberegning finanser og administration

IWC har aftalt visse sanktioner overfor "dårlige betalere" såsom rentetilskrivning på gæld og suspension af stemmeretten. I lyset af IWC's anstrengte likviditet samt Danmarks forholdsvis store kontingentbetaling indskrives, at Danmark som hidtil (og i lighed med IWC's flertal) indtager en restriktiv holdning overfor restanter - uden dog at udelukke muligheden for velbegrundede dispensationer i særlige tilfælde.

Det indstilles endvidere, at Danmark som hidtil kan tiltræde de budgetforslag, som kan samle flertal samt kan støtte mulige forslag om merudgifter til f. eks.

hvalforskning eller ekstraordinære møder, hvis afholdelse søger at fremme IWC's hovedformål - bevaring og forvaltning af store hvaler.

Som nævnt ovenfor har der i IWC udviklet sig en praksis med et betydeligt antal resolutionsforslag med hjemmel i konventionens art. VI på hvert årsmøde. Før midten af 80'erne var resolutioner (der i øvrigt ikke er juridisk bindende) ret sjældne - i stedet vedtog IWC tidligere på årsmøderne en række juridisk bindende (forvaltnings)beslutninger i medfør af konventionens art V.

Den nye praksis med mange resolutionsforslag - normalt med ultrakort varsel - er ofte "gængere" fra tidligere år og ligeledes ofte med "uvenlig" adresse til et eller flere medlemslande. Såvel omfanget af resolutioner som disses indhold er klart modproduktivt hvad angår eksempelvis formandens og et antal medlemsstaters stadige forsøg på at skabe de nødvendige kompromiser i IWC.

På denne baggrund indstilles, at Danmark eksempelvis i Finans- og Administrationskomiteen på passende måde fortsat er opmærksom på dette spørgsmål med det formål at fremme og forbedre forhandlingsklimaet i IWC.

Der forventes også i år en fortsat drøftelse af en mulig revision af reglerne for kontingentberegning så de tilnærmes FN-systemet med det formål at tilgodese små udviklingslande. Danmark har sympati for dette hensyn, men holder som hidtil lav profil - også ud fra en betragtning om, at et emne som beregning af medlemskontingenter i lighed med praksis i andre internationale organisationer bør tilstræbes baseret på (en høj grad af) enighed.

